

עבודת #2 MATLAB

פרק 1 - שערוך בערוץ תקשורת עם הפרעות

יהא $\underline{X}$ וקטור אקראי בגודל 4×1 כך שאיבריו מפולגים i.i.d. כך ש- X_i מקבל ערכים ± 1 בהסתברות שווה. כל איבר בוקטור הוא למעשה שידור של ביט מידע יחיד. וקטור אקראי זה עובר דרך ערוץ לינארי דטרמיניסטי, שימודל על ידי מכפלה במטריצה $\mathbf{H}$ בגודל 4×4 , ובמוצא הערוץ מתווסף רעש גאוס $\underline{N}$ שאיבריו מפולגים i.i.d. עם הפילוג

$$\underline{N} \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2 \mathbf{I}_4)$$

ו- $\underline{X}, \underline{N}$ בלתי תלויים סטטיסטית. נסמן את מוצא המערכת ב- $\underline{Y}$ כאשר מתקיים

$$\underline{Y} = \mathbf{H}\underline{X} + \underline{N}$$

בתרגיל נבחן דרכים שונות לשערוך המידע המשודר בערוץ $(\underline{X})$.

חלק 1 - שערוך לינארי אופטימלי

(1) מצאו ביטוי אנליטי למשערך ה-LMMSE של $\underline{X}$ מתוך $\underline{Y}$ (בטאו תשובתכם במונחי $\mathbf{H}, \underline{Y}$ ו- σ^2).

(2) מצאו ביטוי אנליטי למטריצת קוואריאנס שגיאת משערך ה-LMMSE $\underline{Y}$ (בטאו תשובתכם במונחי $\mathbf{H}$ ו- σ^2).

(3) בסעיף זה נתון כי:

$$\mathbf{H} = \mathbf{H}_1 = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 2 & 2 \\ 1 & 0 & 0.01 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

(א) בתת סעיף זה הניחו כי $\sigma^2 = 1$. בצעו סימולציית מונטה-קרלו למשערך ה-LMMSE של $\underline{X}$ מתוך $\underline{Y}$ כדי לשערך את מטריצת קוואריאנס שגיאת השערך. חשבו את הקוואריאנס המתקבל במקרה זה מהפיתוח האנליטי וביצעו השוואה של התוצאה עם תוצאת הסימולציה.

הנחיות לביצוע תת הסעיף:

◀ לצורך שערך מטריצת קוואריאנס השגיאה, בצעו מיצוע של מטריצות השגיאות האמפיריות. אם ביצעת m ניסויים, ובניסוי ה- i $1 \leq i \leq m$ התקבל וקטור שגיאה $\underline{E}^{(i)}$, אזי מטריצת השגיאה האמפירית בניסוי ה- i הוא

$$\mathbf{C}_i = \underline{E}^{(i)} \cdot \left(\underline{E}^{(i)} \right)^T$$

השיערוך המבוקש הוא לפיכך $\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \mathbf{C}_i$.

◀ כדי להגריל את הוקטור $\underline{X}$ ניתן להעזר בפקודה `randsrc`.

◀ כדי להגריל את הרעש הגאוס $\underline{N}$ היעזרו בפקודה `randn`.

(ב) בצעו סימולציית מונטה-קרלו למשערך של $\underline{X}$ מתוך $\underline{Y}$ והפעילו על המשערך את כלל ההחלטה לביט המתואר בכדי לשערך את הסתברות השגיאה הממוצעת לביט כפונקציה של יחס האות לרעש שיוגדר באופן הבא:

$$\text{SNR} = 10 \cdot \log \left(\frac{1}{\sigma^2} \right) \quad [\text{dB}]$$

את התוצאה יש להציג על גבי גרף חצי לוגריתמי ב-MATLAB. לצורך פענוח הביטים ב- $\underline{X}$ נגדיר את כלל ההחלטה לביט באופן הבא:

$$\hat{X}_i = \begin{cases} 1 & , \text{if } \hat{X}_{LMMSE,i} \geq 0 \\ -1 & , \text{else} \end{cases}$$

כאשר $\hat{X}_{LMMSE,i}$ הינו האיבר ה- i במשערך ה-LMMSE ואילו $\hat{X}_i$ הינו ההחלטה על הביט ה- i ששודר ב- $\underline{X}$.

שימו לב: הסתברות השגיאה הממוצעת לביט הינה

$$\mathbb{P}(\text{error}) = \frac{1}{4} \sum_{i=1}^4 \mathbb{P}(\hat{X}_i \neq X_i)$$

הנחיות לביצוע תת הסעיף:

- ◀ בחרו את ה-SNR להיות בתחום $[0, 40]$ dB (היעזרו בפקודה `linspace`).
- ◀ בצעו לפחות 2000 הרצות לכל SNR בכדי לשערך את הסתברות השגיאה.
- ◀ את גרף הסתברות השגיאה כתלות ב-SNR יש להציג בסקאלה חצי לוגריתמית. לצורך כך העזר בפקודה `semilogy`.

(4 חזרו על סעיף 3), כאשר כעת נתון כי:

$$\mathbf{H} = \mathbf{H}_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.7 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0.1 \end{pmatrix}.$$

(5 חזרו על סעיף 3), כאשר כעת נתון כי:

$$\mathbf{H} = \mathbf{H}_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

האם ניתן לבצע את השערוך? נמקו את תשובתכם.

פרק 2 - תהליך Autoregressive (AR) ליניארי

נתון תהליך אקראי AR ליניארי מסדר 1 המוגדר על ידי:

$$X[n] = \frac{1}{2}X[n-1] + W[n], \quad n \geq 1$$

כאשר $X[0] = 0$ ועבור כל $n \geq 1$, $W[n]$ משתנה אקראי בדיד המקבל ערכים $\{-1, 1\}$ בהסתברות שווה, בלתי תלוי סטטיסטית ב- $X[n]$.

(1) חשבו את הפילוגים של $X[1]$ ושל $X[2]$.

(2) הוכיחו כי לכל $n \geq 1$, $X[n]$ מתפלג אחיד בקבוצה הבדידה

$$\mathcal{S}_n = \{-a_n, -a_n + \Delta_n, -a_n + 2\Delta_n, \dots, a_n - \Delta_n, a_n\}$$

וחשבו את a_n, Δ_n לכל n . רמז: העזרו בסעיף 1 כדי למצוא ניחוש ל- a_n, Δ_n . את שאר הטענה ניתן להוכיח באינדוקציה.

(3) הראו כי:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} a_n &= 2 \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \Delta_n &= 0 \end{aligned}$$

לרשותכם באתר הקורס קובץ ה-genAR.m שמאפשר לייצר פונקציות מדגם של תהליך אקראי AR. שימו לב שאפשר גם להשתמש בו וקטורית (אבל לא מוכרחים).

(4) בעזרת MATLAB ציירו שש פונקציות מדגם של $X[n]$ בתחום $1 \leq n \leq 200$

(5) בצעו סימולציית מונטה-קרלו עבור הפונקציה צפיפות של הדגימות הבאות של $X[n]$ (לקבלת תוצאות טובות כדאי לקחת דגימות מאוחרות יחסית):

$$X[1], X[2], X[3], X[n_1], X[n_2], X[n_3], \quad 3 < n_1 < n_2 < n_3$$

(6) מתוך התבוננות הסימולציה, לאיזה פילוג רציף מתקרב הפילוג של $X[n]$ כאשר $n \rightarrow \infty$? הסבירו זאת לאור ממצאכם בסעיף 2 ו-3.

7) כעת נרצה לחקור את ההתנהגות הסטטיסטית של התהליך, כאשר $X[0]$ הוא משתנה אקראי (במקום $X[0] = 0$). ניקח את הפילוג הרציף $X[0] \sim U[2, 3]$ (פילוג אחיד רציף בין 2 לבין 3). חזרו על סעיפים 5 ו-6 עבור תנאי התחלה זה. נסו להסביר את הדמיון בתוצאות. (רמז: כדאי להציג את $X[n]$ כסכום של שני תהליכים אקראיים).